

Att visa kunskap genom argumentation – Muntlig examination inom etik och logik

Kristina von Hausswolff

senior universitetsadjunkt i datavetenskap, fil kand. datalogi,
ämneslärare i filosofi och matematik, fil. mag. pedagogiskt arbete

Johan Gustavson

universitetsadjunkt i datavetenskap, fil kand. praktisk filosofi

Institutionen för datavetenskap
Fakulteten för teknik och samhälle
Malmö högskola

Mål för kandidatexamen

Färdighet och förmåga

För kandidatexamen skall studenten

- visa förmåga att *muntligt* och skriftligt redogöra för och diskutera information, problem och lösningar i dialog med olika grupper

Värderingsförmåga och förhållningssätt

För kandidatexamen skall studenten

- visa förmåga att inom huvudområdet för utbildningen göra bedömningar med hänsyn till relevanta vetenskapliga, samhälleliga och *etiska* aspekter

Introduktion till datavetenskap 7,5 hp

Kunskap och förståelse

Efter genomgången kurs ska studenten

- visa initial förståelse av vad ett språk är och då särskilt skillnaden mellan naturliga språk och formella språk

Färdighet och förmåga

Efter genomgången kurs skall studenten kunna:

- resonera utifrån olika infallsvinklar på kunskap och information i en problemlösningssituation
- använda ett formellt språk som ett verktyg i problemlösning

Värderingsförmåga och förhållningssätt

Efter genomgången kurs ska studenten:

- visa förmåga att utifrån konkreta och aktuella problembeskrivningar som berör IT och samhälle kunna identifiera och diskutera olika etiska aspekter

(<http://edu.mah.se/DA153A>)

Etikmoment

En föreläsning om olika etiska teorier

Tre beskrivningar av olika etiska dilemman som har att göra med området etik och IT som någon som arbetar med IT kan hamna i.

Studenterna förbereder sig genom att argumentera för och emot ett handlingsalternativ. Dessa argument lämnas in på papper.

I salen (om ca. 20 studenter) får studenterna i grupper argumentera utifrån för eller emot. Studenten väljer inte själv sida.

Argumentationsdiskussion i hela gruppen.

Exempel från etikexaminationen (förkortat)

Du är systemadministratör, och har tillgång till in- och utloggningsinformation. Loggarna verkar visa att din systers man befinner sig hemma hos en annan kvinna.

Berättar du för din syster?

Logikmomentet

Två föreläsning och två övningar i satslogik (översättningar och giltiga slutsatser).

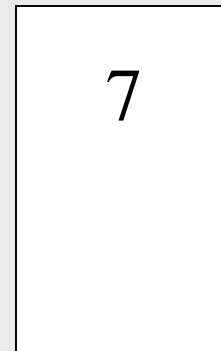
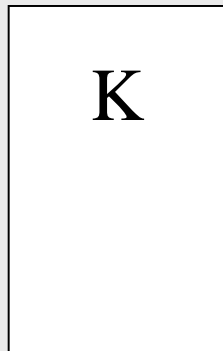
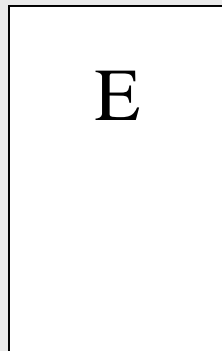
Studenterna delas in i grupper om 6 stycken och får förbereda 6 uppgifter hemma.

Examinationen genomförs under ca. 20 min där student förklarar och diskuterar tolkningar och lösningar.

Exempel på logikuppgift

Titta på följande fyra kort. Det är bokstäver på ena sidan och siffror på andra.

Vilket/vilka kort skulle du behöva vända för att kontrollera regeln: Om det är en vokal på ena sidan av ett kort, så finns det en udda siffra på andra sidan av kortet?

Kursen Etik och IT

Lärandemål

Kunskap och förståelse

Efter avslutad kurs ska studenten:

- kunna redogöra för relevanta frågeställningar inom fältet etik och IT

Färdighet och förmåga

Efter avslutad kurs ska studenten:

- kunna motivera en egen moralisk hållning samt kunna applicera denna på ett konkret fall
- kunna argumentera för ett eget moraliskt ställningstagande utifrån någon etisk teori

Värderingsförmåga och förhållningssätt

Efter avslutad kurs ska studenten:

- visa förmåga att inom datavetenskap och data- och informationsvetenskap, göra bedömningar med hänsyn till relevanta etiska aspekter

(<http://edu.mah.se/DA199B>)

Argumentationsövningar

Två tillfällen under kursens första halva är en muntlig examination.

Idén är att studenten utgår från ett problemområde och en etisk teori. Sedan förbereder sig studenten (i skrift) på att argumentera för sin valda position utifrån teorin.

Under examinationen får studenten göra ett kortare anförande, argumentera mot en meningsmotståndare och besvara frågor från publik och lärare.

Exempel på examinationsuppgift (förkortad)

Kom överens om ett ämne bland de vi diskuterat. Välj varsin sida att argumentera för, och välj en etisk teori att utgå ifrån. Lämna in er argumentanalys i förväg. Ni ska även opponera på någon annans argumentation.

Ämnen som valdes:

Wikileaks - Civil olydnad eller skurkar?

Är det OK med hemtjänst på distans?

m.m.

Summering och reflektion

- Studenterna tillämpar kunskaper genom att diskutera, från abstrakt kunskap till konkret handling
- Att gå in i en given position (som inte är ens egen): Tryggare för nybörjaren, en metod för den mer avancerade.
- Studenten övar på att förbereda sig inför det oväntade
- Varierade examinationsformer under utbildningen
- Ganska tidseffektiv examination
- Roligt
- Kräver kompetens av läraren. Förutsätter en tillitsfull relation student – lärare och förtroende för lärarens omdöme.